

Gymnázium
Olomouc – Hejčín

Číslo jednací Dodatku č. 4: **GYTO 3350/2020**

Dodatek č. 4
Školního vzdělávacího programu č. j. 2897/2009
ve znění
Dodatku č. 1, č. j. GYTO 2173/2016,
Dodatku č. 2, č. j. GYTO 2740/2018 a
Dodatku č. 3, č. j. GYTO 3629/2019

Úprava vzdělávacích obsahů vybraných předmětů

Obor vzdělávání: 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté)
79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté)

Gymnázium, Olomouc – Hejčín, Tomkova 45, 779 00 Olomouc

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1 NÁZEV ŠVP	3
1.2 OBOR VZDĚLÁNÍ	3
1.3 FORMA VZDĚLÁNÍ	3
1.4 PŘEDKLADATEL	3
1.5 ZŘIZOVATEL ŠKOLY	3
1.6 ZDŮVODNĚNÍ VYDÁNÍ DODATKU	4
1.7 PLATNOST DOKUMENTU	4
2. POPIS DODATKU Č. 4.....	5
2.1 ÚVODNÍ KOMENTÁŘ K DODATKU Č. 4	5
2.2 PŘEHLED ZMĚN UVEDENÝCH V DODATKU Č. 4.....	5
3. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	6
3.1 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT PRO OBORY VZDĚLÁNÍ 79-41-K/81 GYMNAZIUM (OSMILETÉ) A 79-41-K/41 GYMNAZIUM (ČTYŘLETÉ)	6
4. ŠKOLNÍ UČEBNÍ PLÁN	9
4.1 UČEBNÍ PLÁN PRO OBOR VZDĚLÁNÍ 79-41-K/81 GYMNAZIUM (OSMILETÉ) A 79-41-K/41 GYMNAZIUM (ČTYŘLETÉ)	9
4.2 OBOR VZDĚLÁNÍ 79-41-K/81 – GYMNAZIUM (OSMILETÉ) - INTEGRACE VZDĚLÁVACÍCH OBORŮ (IVO) „VÝCHOVA KE ZDRAVÍ“, „ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE“, „GEOLOGIE“ A „INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE“	12
4.3 OBOR VZDĚLÁNÍ 79-41-K/41 – GYMNAZIUM (ČTYŘLETÉ) - INTEGRACE VZDĚLÁVACÍCH OBORŮ (IVO) „VÝCHOVA KE ZDRAVÍ“, „ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE“, „GEOLOGIE“ A „INFORMATIKA A INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE“	13
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAHY VYBRANÝCH PŘEDMĚTŮ	17
5.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	17
5.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS	30
5.3 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD	38

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Dodatek č. 4, č. j. GYTO 3350/2020, Úprava vzdělávacích obsahů vybraných předmětů Školního vzdělávacího programu č. j. 2897/2009 ve znění Dodatku č. 1, č. j. GYTO 2173/2016, Dodatku č. 2, č. j. GYTO 2740/2018 a Dodatku č. 3, č. j. GYTO 3629/2019.

Dodatek č. 4, č. j. GYTO 3350/2020, Úprava vzdělávacích obsahů vybraných předmětů Školního vzdělávacího programu č. j. 2897/2009 ve znění Dodatku č. 1, č. j. GYTO 2173/2016, Dodatku č. 2, č. j. GYTO 2740/2018 a Dodatku č. 3, č. j. GYTO 3629/2019 byl zpracován v souladu s dokumentem „Rámcový vzdělávací program pro gymnázia, který vydalo MŠMT č. j. 12 698/2007-23 v platném znění.

1.2 Obor vzdělání

79-41-K/81 Gymnázium (osmileté)

79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté)

1.3 Forma vzdělání

Denní forma vzdělání

1.4 Předkladatel

Gymnázium, IZO: 000 601 799

Právnícká osoba: Gymnázium, Olomouc - Hejčín, Tomkova 45

Identifikátor právnické osoby: 600 016 927

IČ: 00 601 799

REZIDO: 600016927

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: Gymnázium, Olomouc - Hejčín, Tomkova 45/314, 779 00 Olomouc

Zástupce statutárního orgánu: PhDr. Karel Goš, ředitel gymnázia

Kontakty:

Telefon: +420 585 711 111

e-mail: mailbox@gytool.cz

Internetová adresa: www.gytool.cz

1.5 Zřizovatel školy

Olomoucký kraj

Sídlo: Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Kontakty:

Telefon: +420 585 508 111

Internetová adresa: www.kr-olomoucky.cz

1.6 Zdůvodnění vydání dodatku

Dodatek č. 4, č. j. GYTO 3350/2020, pod názvem Úprava vzdělávacích obsahů vybraných předmětů školního vzdělávacího programu pro Dvojjazyčné gymnázium, č. j. GYTO 2173/2016, ve znění Dodatku č. 1, č. j. GYTO 2173/2016, Dodatku č. 2, č. j. GYTO 2741/2018 a Dodatku č. 3, č. j. GYTO 3628/2019 implementuje do stávající základní pedagogické dokumentace nezbytné aktualizace a moderní trendy výuky vybraných předmětů. Oproti dřívějším verzím ŠVP dochází k přesunům některých tematických celků v jednotlivých ročnících u vybraných předmětů s cílem zefektivnit výchovně-vzdělávací proces na těchto oboru vzdělání zapracováním moderních trendů do současného výchovně vzdělávacího procesu.

1.7 Platnost dokumentu

Dodatek č. 4, č. j. GYTO 3350/2020, Úprava vzdělávacích obsahů vybraných předmětů školního vzdělávacího programu pro Dvojjazyčné gymnázium, č. j. GYTO 2173/2016, ve znění Dodatku č. 1, č. j. GYTO 2173/2016, Dodatku č. 2, č. j. GYTO 2741/2018 a Dodatku č. 3, č. j. GYTO 3628/2019 nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2020 pro žáky oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium, kteří nastoupili vzdělávání na Gymnáziu, Olomouc- Hejčín, Tomkova 45 do prvního ročníku dne 1. 9. 2015 a později, v předmětu základy společenských věd a pro žáky oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium, kteří nastoupili vzdělávání na Gymnáziu , Olomouc – Hejčín, Tomkova 45 do prvního ročníku dne 1. 9. 2016 a později, v předmětech český jazyk a literatura, dějepis. Současně tento dokument nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2020 pro žáky oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium, kteří nastoupili vzdělávání na Gymnáziu, Olomouc-Hejčín, Tomkova 45 do prvního ročníku dne 1. 9. 2019, v předmětu základy společenských věd a pro žáky oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium, kteří nastoupili vzdělávání na Gymnáziu Olomouc – Hejčín, Tomkova 45 do prvního ročníku dne 1. 9. 2020 a později, v předmětech český jazyk a literatura, dějepis.

V Olomouci dne 16. 7. 2020

Č. j.: GYTO 3350/2020

L. S.

.....
PhDr. Karel Goš, ředitel školy

2. Popis Dodatku č. 4

2.1 Úvodní komentář k Dodatku č. 4

Dodatek č. 4, č. j. GYTO 3350/2020, Úprava vzdělávacích obsahů vybraných předmětů školního vzdělávacího programu pro Dvojazyčné gymnázium, č. j. GYTO 2173/2016, ve znění Dodatku č. 1, č. j. GYTO 2173/2016, Dodatku č. 2, č. j. GYTO 2741/2018 a Dodatku č. 3, č. j. GYTO 3628/2019 zavádí moderní trendy do výchovně-vzdělávacího procesu u vybraných předmětů. Vzdělávací obsahy u vybraných předmětů se přeskupují přesunem vybraných tematických celků mezi ročníky tak, aby se zvýšila efektivita výchovně vzdělávacího procesu, dále se zapracovávají do vybraných předmětů moderní trendy vývoje společnosti, a tím dochází k aktualizaci vzdělávacích obsahů vybraných předmětů. Tyto inovace také odrážejí průběžnou zpětnou vazbu, kterou škola získává od svých absolventů a také institucí, které se zabývají zjišťováním kvality vzdělávání. Například v předmětu dějepis je cílem poskytnout větší časový rámec pro výuku moderních dějin a současných událostí, které představují pro žáky zásadní nástroj při orientaci v současném dění. U předmětů český jazyk a literatura a základy společenských věd se vzdělávací obsahy aktualizují v souladu se současnými trendy vývoje společnosti, které je nezbytné promítnout do výchovně-vzdělávacího procesu na oborech vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) a 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté).

2.2 Přehled změn uvedených v Dodatku č. 4

- Úprava vzdělávacího obsahu předmětu český jazyk a literatura
- Úprava vzdělávacího obsahu předmětu dějepis
- Úprava vzdělávacího obsahu předmětu základy společenských věd

3. Začlenění průřezových témat

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Průřezová témata jsou novou součástí ve vzdělávání a jsou zařazena do školního vzdělávacího programu jako prvek, který propojuje vzdělávání ve všech gymnaziálních vzdělávacích oborech. Tím pozitivně přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci tak dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. V následujících kapitolách je v tabulkách přehled začlenění průřezových témat v osnovách jednotlivých předmětů.

Začlenění je možné těmito způsoby:

- a) jako součást vzdělávacího obsahu vzdělávacích předmětů – označeno: INT/zkratka předmětu,
- b) jako samostatný projekt, označeno: PRO/zkratka předmětu.

3.1 Začlenění průřezových témat pro obory vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) a 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté)

U oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) je uveden pouze vyšší stupeň gymnázia (tj. V. – VIII. ročník), protože změny ve vzdělávacích obsazích vybraných předmětů se týkají V. až VIII. ročníku.

79-41-K/81 Gymnázium (osmileté – vyšší stupeň)	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník
79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté)	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Tematické okruhy průřezových témat	Průřezová témata v jednotlivých předmětech a ročnících			
1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	INT/M INT/VV/HV INT/TV	INT/M INT/VV/HV INT/TV	INT/ČJ INT/ZSV INT/Ch	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/ČJ INT/RJ INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/ZSV INT/TV	INT/RJ
Sociální komunikace	INT/ČJ INT/AJ INT/Bi INT/VV/HV INT/TV	INT/ČJ INT/AJ INT/ZSV INT/Bi INT/VV/H V INT/TV	INT/AJ	INT/ČJ INT/AJ
Morálka všedního dne	INT/IVT		INT/ČJ INT/D	INT/ZSV
Spolupráce a soutěž	INT/RJ INT/Bi PRO/Z INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/Bi INT/VV/HV INT/TV	INT/RJ INT/Bi INT/TV	INT/RJ PRO/Z

2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)				
Globalizační a rozvojové procesy	IVT/Z	INT/ČJ IVT/Z		
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	IVT/Z INT/Ch	INT/ZSV IVT/Z INT/Ch	INT/A INT/F INT/D	INT/AJ
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce				
Žijeme v Evropě	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/RJ INT/D INT/VV/HV INT/TV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/RJ IVT/Z PRO/Z INT/VV/H V	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/RJ INT/ZSV INT/M	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/RJ INT/Z PRO/Z
Vzdělávání v Evropě a ve světě	INT/NJ INT/ItJ INT/F	INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ	INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ	INT/ČJ INT/A INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ
3. Multikulturní výchova (MKV)				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	INT/D INT/VV/HV	INT/ČJ INT/ZSV INT/Z INT/VV/H V		INT/ZSV
Psychosociální aspekty interkulturality	INT/NJ INT/ItJ	INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ	INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ	INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	INT/ČJ INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/RJ INT/VV/HV	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/RJ INT/VV/H V	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ

4. Environmentální výchova (ENV)				
Problematika vztahů organismů a prostředí		INT/ZSV	INT/Bi	
Člověk a životní prostředí	INT/RJ INT/ItJ IVT/Z INT/Ch INT/VV/HV	INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/RJ INT/ZSV INT/F INT/Ch IVT/Z INT/VV/H V	INT/ČJ INT/AJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/RJ INT/F/EX INT/Bi INT/Ch	INT/AJ INT/NJ INT/RJ INT/F
Životní prostředí regionu a České republiky		IVT/Z	INT/Bi	INT/NJ
5. Mediální výchova (MEV)				
Média a mediální produkce	INT/RJ INT/IVT INT/TV	INT/RJ INT/ZSV INT/TV	INT/ČJ INT/RJ INT/TV	INT/RJ
Mediální produkty a jejich významy	INT/AJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/IVT	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ INT/ZSV	INT/ČJ PRO/ČJ INT/AJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ	INT/AJ INT/NJ INT/FrJ INT/ŠJ INT/ItJ
Uživatelé	INT/IVT	INT/ZSV	INT/M	
Účinky mediální produkce a vliv médií	INT/VV/HV	INT/ZSV		INT/ČJ
Role médií v moderních dějinách		INT/ZSV INT/VV/H V	INT/ČJ INT/D	INT/ČJ

4. Školní učební plán

4.1 Učební plán pro obor vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) a 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté)

U oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) je uveden pouze vyšší stupeň gymnázia (tj. V. – VIII. ročník), protože změny ve vzdělávacích obsazích vybraných předmětů se týkají V. až VIII. ročníku.

Předmět / Ročník	Počet hodin předmětu týdně				
	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Osmileté gymnázium (vyšší stupeň) 79-41-K/81	I.	II.	III.	IV.	
Český jazyk a literatura	4	3	4	4	15
Anglický jazyk	4	4	4	4	16
Další cizí jazyk	3	4	3	4	14
Základy společenských věd	1	1	2	2	6
Dějepis	2	2	2	-	6
Matematika	4	4	4	4	16
Fyzika	3	3	2	2	10
Chemie	2	3	2	-	7
Biologie	2	3	2	2	9
Zeměpis	2	2	-	1	5
Informatika a výpočetní technika	2	-	-	-	2
Hudební výchova / Výtvarná výchova	2	2	-	-	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Volitelný předmět 1	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 2	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 3	-	-	2	2	4
Volitelný předmět 4	-	-	-	2	2
Celkem hodin	33	33	33	33	132

Poznámky k učebnímu plánu:

Český jazyk a literatura

- Vzdělávací obor „Český jazyk a literatura“ z RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) je posílen o 3 hodiny z disponibilní časové dotace (z 12 na 15 hodin) a je vyučován jako předmět stejného názvu.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení, zde jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V prvním ročníku pouze u oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) jsou vedle cvičení z českého jazyka a literatury v důsledku reformy financování regionálního školství žáci rozděleni do dvou skupin ještě v jedné hodině, aby jim byly poskytnuty kvalitnější podmínky pro osvojení klíčových kompetencí v prvním ročníku a vyrovnání rozdílné úrovně vědomostí, dovedností a návyků při zahájení studia tohoto oboru vzdělání.
- V osmém ročníku u oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) a ve čtvrtém ročníku oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) jsou vedle cvičení z českého jazyka a literatury v důsledku reformy financování regionálního školství žáci rozděleni do dvou skupin ještě v jedné hodině, aby jim byly poskytnuty kvalitnější podmínky pro přípravu na povinnou maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury.
- V předmětu se realizují průřezová témata.

Anglický jazyk

- Vzdělávací obor „Cizí jazyk“ z RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) je posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace (z 12 na 16 hodin).
- Jako první cizí jazyk se vyučuje anglický jazyk.
- Ve všech vyučovacích hodinách se žáci dělí na dvě skupiny.

Další cizí jazyk

- Vzdělávací obor „Další cizí jazyk“ z RVP GV se realizuje v rámci předmětů: „německý jazyk“, „francouzský jazyk“, „španělský jazyk“, „ruský jazyk“ a od 1. 9. 2019 „italský jazyk“. Žák si povinně volí jeden z těchto předmětů pouze u oboru vzdělání 7941K/41 Gymnázium (čtyřleté gymnázium). U u oboru vzdělání 7941K/81 Gymnázium (osmileté gymnázium) pokračuje v předmětu dalšího cizího jazyka, který si zvolil na nižším gymnáziu.
- Další cizí jazyk je zařazen na vyšším gymnáziu v každém ročníku od V. ročníku osmiletého studia jako pokračování výuky dalšího cizího jazyka na nižším gymnáziu a od I. ročníku čtyřletého gymnázia. RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace (z 12 na 14 hodin) a je vyučován jako předmět stejného názvu.
- Ve všech vyučovacích hodinách je třída rozdělena do dvou skupin.
- Od 1. 9. 2019 postupně od 1. ročníku se nahrazuje model dělení žáků ve třídě na dvě skupiny modelem ročníkového blokového dělení, kdy hodiny druhého cizího jazyka probíhají v obou třídách ve stejných dnech, ve stejných vyučovacích hodinách. Tento model umožní vytvořit vyšší variabilitu jazykových skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata.

Občanská výchova, dějepis

- Vzdělávací obor „Občanský a společenskovední základ“ z RVP G je vyučován v rámci předmětu „základy společenských věd“ s dotací 6 hodin.
- V předmětu „základy společenských věd“ jsou integrovány vzdělávací obory „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“.
- Vzdělávací obor „Dějepis“ z RVP G je vyučován v rámci předmětu „dějepis“ s dotací 6 hodin.
- V předmětech se realizují průřezová témata.

Matematika

- Vzdělávací oblast (obor) „Matematika a její aplikace“ z RVP G je posílen o 6 hodin z disponibilní časové dotace (z 10 na 16,5 hodin včetně integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Informatika a informační a komunikační technologie“).
- Vzdělávací obor „Matematika její aplikace“ se realizuje v rámci předmětu „matematika“.
- Z časové dotace je vždy jedna hodina vymezena na cvičení z matematiky a v ní jsou žáci rozděleni do dvou skupin.
- V prvním ročníku pouze u oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) jsou vedle cvičení z matematiky v důsledku reformy financování regionálního školství žáci rozděleni do dvou skupin ještě v jedné hodině, aby jim byly poskytnuty kvalitnější podmínky pro osvojení klíčových kompetencí v prvním ročníku a vyrovnání rozdílné úrovně vědomostí, dovedností a návyků při zahájení studia tohoto oboru vzdělání.
- V osmém ročníku u oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) a ve čtvrtém ročníku oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) jsou vedle cvičení z matematiky v důsledku reformy financování regionálního školství žáci rozděleni do dvou skupin ještě v jedné hodině, aby jim byly poskytnuty kvalitnější podmínky pro přípravu na volitelnou státní, popř. profilovou maturitní zkoušku z matematiky.
- V předmětu se realizují průřezová témata.

Fyzika, chemie, biologie, zeměpis

Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Geografie“ a „Geologie“ ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ jsou spolu se vzdělávacími obory „Základy společenských věd“ a „Dějepis“ ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ z RVP G (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia) posíleny o 19,40 hodiny včetně integrací vzdělávacích oborů („Člověk a příroda“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“ a „Informatika a informační a komunikační technologie“) a jsou vyučovány ve výše zmíněných vzdělávacích oborech.

- Vzdělávací obory „Fyzika“, „Chemie“, „Biologie“, „Geografie“ z RVP GV jsou realizovány v rámci předmětů „fyzika“, „chemie“, „biologie“, „zeměpis“.
- Předměty „fyzika“, „chemie“, „biologie“ se dělí na cvičení v těch ročnících, kde je dotace 3 hodiny týdně. Ve cvičeních jsou žáci rozděleni do dvou skupin

- V předmětech se realizují průřezová témata.

Informatika a výpočetní technika

- Vzdělávací oblast „Informatika a informační a komunikační technologie“ má přidělenou minimální časovou dotaci 4 hodiny. Z toho 2 hodiny jsou vyučovány jako samostatný předmět „informační a komunikační technologie“ a 2 hodiny jsou integrovány ve vyučovacích předmětech „matematika“, „fyzika“ a „zeměpis“.
- Ve všech vyučovacích hodinách jsou žáci rozděleni do dvou, popř. tří skupin.
- V předmětech se realizují průřezová témata.

Hudební výchova, výtvarná výchova

- Vzdělávací obory „Hudební obor“ a „Výtvarný obor“ v rámci vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP G využívají předepsanou minimální časovou dotaci 4 hodiny. Vzdělávací obor „Hudební obor“ se realizuje v rámci předmětu „hudební výchova“, vzdělávací obor „Výtvarný obor“ v rámci předmětu „výtvarná výchova“.
- V obou předmětech jsou žáci rozděleni na dvě skupiny. Žáci si mohou volit předmět „výtvarná výchova“, nebo „hudební výchova“. Žák má 2 hodiny „výtvarné výchovy“ nebo „hudební výchovy“ jedenkrát týdně.
- V předmětech „výtvarná výchova“ nebo „hudební výchova“ je integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ bez nároků na hodinovou dotaci.
- V předmětech se realizují průřezová témata.

Tělesná výchova

- Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“ z RVP G využívá časovou dotaci 8 hodin.
- Předmět „tělesná výchova“ využívá časovou dotaci 8 hodin. Dále je v rámci vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ integrován v počtu 3,10 hod v předmětech, které jsou uvedeny v tabulce níže.
- Vzdělávací obor „Tělesná výchova“ je realizován v předmětu se stejným názvem „tělesná výchova“ v minimální předepsané časové dotaci počtu 8 hodin.
- V předmětu je částečně integrován vzdělávací obor „Výchova ke zdraví“ bez navýšení hodinové dotace v rámci sportovních kurzů (lyžařské výcvikové kurzy a sportovně turistické kurzy).
- Při standardním počtu žáků je třída ve všech vyučovacích hodinách rozdělená do dvou skupin (zpravidla hoši/dívky).
- V předmětu se realizují průřezová témata.

Volitelné předměty

- Vzdělávací oblast „Volitelné vzdělávací aktivity“ je realizována v povinně volitelných předmětech v předmaturitním a maturitním ročníku osmiletého a čtyřletého gymnázia
- Povinně volitelné předměty si žák zvolí z aktuální nabídky.
- Nabídka povinně volitelných předmětů včetně učebních osnov je zpracována jako příloha ŠVP.
- Povinně volitelné předměty budou nabízeny s výukou v českém i anglickém jazyce. Každý žák si může zvolit povinně volitelné předměty vyučované v anglickém i českém jazyce s ohledem na technickoorganizační a jiné možnosti školy.

4.2 Obor vzdělání 79-41-K/81 – Gymnázium (osmileté) - Integrace vzdělávacích oborů (IVO) „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“, „Geologie“ a „Informatika a informační a komunikační technologie“

Předmět / Vzdělávací obor										
79-41-K/81 Gymnázium	Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Celkem
Občanská výchova										
INT- Člověk a svět práce		0,25	-	-	0,25	-	-	-	-	0,50
INT- Výchova ke zdraví		-	-	0,50	-	-	-	-	-	0,50
Základy společenských věd										
INT- Člověk a svět práce		-	-	-	-	1,00	-	-	-	1,00
INT- Výchova ke zdraví		-	-	-	-	-	0,60	0,40	-	1,00
Matematika										
INT- Člověk a svět práce		-	-	-	-	-	-	-	0,10	0,10
INT- Inf. a inf. a kom. technol.			-	-	-	0,40	-	-	-	0,40
Fyzika										
INT- Člověk a svět práce		0,25	0,25	0,25	0,25	-	-	-	-	1,00
INT- Výchova ke zdraví		-	-	-	-	0,20	0,20	0,20	0,15	0,75
INT- Inf. a inf. a kom. technol.		-	-	-	-	0,25	0,50	-	0,25	1,00
Chemie										
INT- Člověk a svět práce		-	0,25	-	0,25	-	-	-	-	0,50
INT- Výchova ke zdraví		-	-	-	-	-	-	0,10	-	0,10
INT- Geologie		-	-	-	-	0,10	0,10	-	-	0,20
Biologie										
INT- Výchova ke zdraví		-	0,25	1,25	-	0,25	-	0,50	0,50	2,75
Zeměpis										
INT- Člověk a svět práce		-	-	-	-	0,20	0,20	-	0,20	0,60
INT- Geologie		-	-	-	-	0,30	-	-	0,10	0,40
INT- Inf. a inf. a kom. technol.		-	-	-	-	0,10	0,50	-	-	0,60
Informatika a výpočetní technika										
INT- Člověk a svět práce		-	-	1,00	-	-	-	-	-	1,00
Celkem:										
INT- Člověk a svět práce		0,50	0,50	1,25	0,75	1,20	0,20	0,00	0,30	4,70
INT- Výchova ke zdraví		0,00	0,25	1,75	0,00	0,45	0,80	1,20	0,65	5,10
INT- Geologie		-	-	-	-	0,40	0,10	0,00	0,10	0,60
INT- Inf. a inf. a kom. technol.		-	-	-	-	0,75	1,00	0,00	0,25	2,00

4.3 Obor vzdělání 79-41-K/41 – Gymnázium (čtyřleté) - Integrace vzdělávacích oborů (IVO) „Výchova ke zdraví“, „Člověk a svět práce“, „Geologie“ a „Informatika a informační a komunikační technologie“

Předmět / Vzdělávací obor						
Čtyřleté gymnázium 79-41-K/41	Ročník	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Základy společenských věd						
INT- Člověk a svět práce	1,00	-	-	-	-	1,00
INT- Výchova ke zdraví	-	0,60	0,40	-	-	1,00
Matematika						
INT- Člověk a svět práce	-	-	-	-	0,10	0,10
INT- Informatika a informační a komunikační technologie	0,40	-	-	-	-	0,40
Fyzika						
INT- Výchova ke zdraví	0,20	0,20	0,20	0,15	-	0,75
INT- Informatika a informační a komunikační technologie	0,25	0,50	-	0,25	-	1,00
Chemie						
INT- Výchova ke zdraví	-	-	0,10	-	-	0,10
INT- Geologie	0,10	0,10	-	-	-	0,20
Biologie						
INT- Výchova ke zdraví	0,25	-	0,50	0,50	-	1,25
Zeměpis						
INT- Člověk a svět práce	0,20	0,20	-	0,20	-	0,60
INT- Geologie	0,30	-	-	0,10	-	0,40
INT- Informatika a informační a komunikační technologie	0,10	0,50	-	-	-	0,60
Celkem:						
INT- Člověk a svět práce	1,20	0,20	0,00	0,30	-	1,70
INT- Výchova ke zdraví	0,45	0,80	1,20	0,65	-	3,10
INT- Geologie	0,40	0,10	0,00	0,10	-	0,60
INT- Informatika a informační a komunikační technologie	0,75	1,00	0,00	0,25	-	2,00

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Výchova ke zdraví“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je plně integrován celkem 3,10 hodin. Integrace je rozepsána 1 hodinou do předmětu „základy společenských věd“, 0,75 hodinou do předmětu „fyzika“, 0,10 hodinou do předmětu „chemie“, 1,25 hodinou do předmětu „biologie“ a do předmětu „výtvarná/hudební výchova“ bez hodinové dotace.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Výchova ke zdraví“ je v následující tabulce.

Výchova ke zdraví				
Osmileté gymnázium (vyšší stupeň) 79-41-K/81	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník
Čtyřleté gymnázium 79-41-K/41	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Vzdělávací obsah	Výchova ke zdraví v jednotlivých předmětech a ročnících			
Zdravý způsob života a péče o zdraví	Bi		Bi Ch	Bi
Vztahy mezi lidmi a formy soužití	HV/VV	ZSV HV/VV	Bi	
Změny v životě člověka a jejich reflexe		ZSV HV/VV	ZSV	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	Bi	F	F Bi	F Bi
Ochrana člověka za mimořádných událostí	F	ZSV	Bi	F Bi

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Člověk a svět práce“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ je plně integrován celkem 1,70 hodinou. Integrace je rozepsána 1 hodinou do předmětu „základy společenských věd“, 0,10 hodiny do předmětu „matematika“ a 0,60 hodiny do předmětu „zeměpis“.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“ je v následující tabulce.

Člověk a svět práce				
Osmileté gymnázium (vyšší stupeň) 79-41-K/81	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník
Čtyřleté gymnázium 79-41-K/41	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Vzdělávací obsah	Člověk a svět práce v jednotlivých předmětech a ročnících			
Trh práce a profesní volba	ZSV			
Pracovněprávní vztahy	ZSV			
Tržní ekonomika	ZSV Z	Z		
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	ZSV Z			Z
Finance	ZSV			M

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Geologie“

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru „Geologie“ je plně integrován celkem 0,60 hod. Integrace je rozepsána 0,40 hodinou do předmětu „zeměpis“ a 0,20 hodiny do předmětu „chemie“. Všechna témata jsou integrována do I., II. a IV. ročníku.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru „Geologie“ je v následující tabulce.

Geologie				
Osmileté gymnázium (vyšší stupeň) 79-41-K/81	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník
Čtyřleté gymnázium 79-41-K/41	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Vzdělávací obsah	Geologie v jednotlivých předmětech a ročnících			
Složení, struktura a vývoj Země	Z			
Geologické procesy v litosféře	Z			Z
Voda	Z			Z
Člověk a anorganická příroda	Z Ch	Ch		Z

Rozpis integrace vzdělávacího oboru (IVO) „Informatika a informační a komunikační technologie“

Vzdělávací obsah vzdělávací oblasti „Informatika a informační a komunikační technologie“ je částečně integrován 2 hodinami. Integrace je rozepsána 0,40 hodiny do předmětu „matematika“, 1,00 hodinou do předmětu „fyzika“ a 0,60 hodiny do předmětu „zeměpis“.

Rozpis integrace podle témat vzdělávacího oboru oblasti „Informatika a informační a komunikační technologie“ je v následující tabulce.

Informatika a informační a komunikační technologie				
Osmileté gymnázium (vyšší stupeň) 79-41-K/81	V. ročník	VI. ročník	VII. ročník	VIII. ročník
Čtyřleté gymnázium 79-41-K/41	I. ročník	II. ročník	III. ročník	IV. ročník
Vzdělávací obsah	Informatika a informační a komunikační technologie v jednotlivých předmětech a ročnících			
Digitální technologie	F M		F	
Zdroje a vyhledávání informací, komunikace	F/PRO Z	F Z		
Zpracování a prezentace informací	F	F	F	F

Vysvětlivky k tabulkám:

PRO - integrace realizována *projektem* v předmětu uvedeném před lomítkem

KURZ - integrace realizována *kurzem* v předmětu uvedeném před lomítkem

EX - integrace realizována *exkurzí* v předmětu uvedeném před lomítkem

Předmět bez dalšího označení za lomítkem - integrace oboru (INT) do vzdělávacího obsahu daného předmětu.

5. Vzdělávací obsahy vybraných předmětů

5.1 Vyučovací předmět: český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „český jazyk a literatura“ vychází ze vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“ v rámci vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ v RVP G.

Předmět „český jazyk a literatura“ se vyučuje jako samostatný předmět s čtyřhodinovou dotací v pátém, sedmém a osmém ročníku oboru vzdělání 79-41-K/81 a u oboru vzdělání 79-41-K/41 v prvním, třetím a čtvrtém ročníku. V šestém ročníku oboru vzdělání 79-41-K/81 a druhém ročníku oboru vzdělání 79-41-K/41 je dotace tříhodinová. V každém ročníku u obou oborů vzdělání se žáci dělí na dvě skupiny v jedné hodině týdně. V prvním ročníku oboru vzdělání 79-41-K/41 jsou v rámci reformy financování středních škol žáci rozděleni do dvou skupin ještě v jedné hodině, aby jim byly poskytnuty kvalitnější podmínky pro osvojení klíčových kompetencí v prvním ročníku a vyrovnání rozdílné úrovně kompetencí, vědomostí, dovedností a návyků při zahájení studia tohoto oboru vzdělání. V maturitním ročníku obou oborů vzdělání jsou v důsledku reformy financování regionálního školství žáci rozděleni do dvou skupin vedle cvičení z českého jazyka a literatury ještě v jedné hodině, aby jim byly poskytnuty kvalitnější podmínky pro přípravu na povinnou maturitní zkoušku z českého jazyka a literatury.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru ČJL se realizuje ve dvou složkách: jazyk a jazyková komunikace a literární komunikace.

Ve výuce ČJL získávají žáci přiměřené poučení o systému a normách jazyka jakožto základu ke komunikaci v různých typech komunikátů. Jazyková komunikace je zaměřena na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, na zvládnutí pravidel mezilidské komunikace a pochopení role v různých komunikačních situacích, na zdokonalování písemného a ústního projevu, na kultivované vyjadřování názorů, pocitů, na umění diskutovat a logicky argumentovat.

V literární komunikaci je kladen důraz na rozvíjení čtenářských dovedností, na práci s textem, na rozbor, výklad a vlastní interpretaci textu, na vnímání literatury, filmu a divadla jako specifického zdroje poznání a prožitků, na formulování vlastního názoru na přečtené dílo, zhlédnutý film, divadelní představení nebo na televizní nebo rozhlasový pořad. V literární komunikaci získává žák základní přehled o vývoji literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury, seznamuje se s výraznými autorskými osobnostmi české a světové literatury, rozvíjí své estetické cítění a kultivuje svůj duchovní život.

V obou složkách předmětu se využívá různých zdrojů informací (slovníků, encyklopedií, katalogů, internetu aj.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vyučovací předmět ČJL úzce spolupracuje s dalšími, obsahově mu blízkými vzdělávacími předměty, jako jsou dějepis, cizí jazyky, hudební a výtvarná výchova, základy společenských věd, informační a komunikační technologie.

Do předmětu ČJL jsou zařazena průřezová témata (viz tabulka v kapitole 4).

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací, k užívání správné terminologie a k využívání výpočetní techniky
- vybírá a předkládá žákům umělecké a odborné texty přiměřené obtížnosti a motivuje je k četbě, k hlubšímu studiu jazyka
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

- informuje žáky o možnosti účastnit se různých jazykových, literárních a dramatických soutěží

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní lingvistickou a literárněvědnou terminologii v šíři odpovídající dovednosti pracovat s uměleckým a neuměleckým textem
- účastní se soutěží a olympiády v ČJ
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají efektivně výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- výběrem metod podněcuje žáky k tvořivému a logickému myšlení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Žáci

- vyhledávají informace potřebné k řešení problému
- samostatně řeší problémy na základě získaných vědomostí a dovedností
- objevují různé možnosti řešení, volí nejvhodnější způsob řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat
- vede žáky ke kultivovanému projevu
- učí žáky naslouchat promluvám druhých a vhodně na ně reagovat
- učí žáky obhajovat vlastní názor a výstižně argumentovat

Žáci

- formulují své myšlenky a názory výstižně a kultivovaně
- aktivně se zapojují do diskuse a věcně argumentují
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- využívají informačních a komunikačních prostředků a technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- organizuje práci ve skupinách
- organizuje pro žáky exkurze do kulturních institucí, návštěvy divadelních a filmových představení, výstav ap.
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, vytváří prostor pro diskusi
- poskytuje žákům možnost projevit pocity a nálady
- umožňuje žákům podílet se na sestavování pravidel hodnocení a vede je k respektování těchto pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině, učí se korigovat své jednání a chování, přijímat odpovědnost za svoji práci i práci ostatních
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu (vzájemná úcta, tolerance, empatie)
- účastní se diskuse v malé skupině i v celé třídě, věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje práva žáků, ale vyžaduje důsledně i plnění povinností žáků
- motivuje žáky k přemýšlení o názorech odlišných od jejich vlastních
- respektuje individuální rozdíly a kulturní a náboženské odlišnosti mezi žáky
- seznamuje žáky s kulturním dědictvím národním i celosvětovým

Žáci

- respektují přesvědčení a názory druhých lidí
- chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění, rozvíjejí etické, kulturní a duchovní hodnoty

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáky k využívání znalostí a dovedností v běžné praxi
- motivuje žáky k dalšímu studiu a sebevzdělávání

Žáci

- získávají a kriticky vyhodnocují informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- rozhodují se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- využívají svých znalostí a dovedností v běžné praxi
- chápou podstatu a principy podnikání a zvažují jeho možná rizika

5.1.2 Vzdělávací obsah předmětu

Změny rozložení tematických celků zahrnují pouze V. – VIII. ročník u oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté). V I. až IV. ročníku nedochází k žádným změnám, proto tyto ročníky nejsou v tomto dodatku uváděny. U oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) jsou uváděny všechny ročníky.

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura Ročník: V.(79-41-K/81) a I. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Obecné poučení o jazyku a řeči	- pochopí vztah řeči a jazyka - pozná činitele komunikačního procesu, jeho typy a funkce - odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně je využívá ve svém jazykovém projevu - objasní vztah češtiny a slovanských jazyků	- jazyk a řeč - jazyková komunikace - jazyková kultura - národní jazyk a jeho útvary - čeština a slovanské jazyky	PT: MKV - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PV: Z, D
Zvuková stránka jazyka	- prohlubuje poznatky a zdokonaluje dovednosti z oblasti spisovné výslovnosti - v mluveném projevu vhodně využívá zvukové prostředky řeči	- systém českých hlásek - zásady spisovné výslovnosti - zvukové prostředky souvislé řeči	
Grafická stránka jazyka	- zdokonaluje se v pravopisu - pracuje s PČP, SSČ	- písmo, jeho vznik a druhy - základní principy českého pravopisu: psaní i, í/y, ý, - psaní písmena ě, psaní předpon s(e)/z(e) a souhláskových skupin - psaní zkratk a značek - psaní slov přejatých	pravopis - průběžně po celý školní rok pravopisné příručky: PČP, SSČ
Nauka o slohu (Stylistika)	- vymezí a identifikuje základní pojmy a termíny funkční stylistiky - rozliší funkční styly - rozpozná dominantní slohový postup v textu - identifikuje slohový útvar - orientuje se v komunikační situaci - vhodně používá jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci - zvládá základní útvary prostěsdělovacího stylu	- stylistika - text a styl - slohotvorní činitele objektivní a subjektivní - text (komunikát) a komunikační situace – prostředí, účastníci komunikace a jejich role - funkce komunikátů - komunikační strategie - mluvený a psaný projev - míra připravenosti, oficiálnosti, formálnosti, veřejnosti komunikace - monolog a dialog, vztah otázka - odpověď - funkční styly - styl prostěsdělovací a jeho útvary (konverzace, dopisy,	PT: OSV - Sociální komunikace

		telefonické rozhovory, e-mailová komunikace, SMS)	
Literární komunikace	- rozliší umělecký text od neuměleckého - nachází jevy, které činí text uměleckým	- literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika - literatura a její funkce	
Základy literární vědy	- objasňuje rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětluje, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu - na konkrétních příkladech popisuje specifické prostředky básnického jazyka a jejich funkci - rozlišuje a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a hodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - rozlišuje typy promluv a vyprávěcí způsoby a posuzuje jejich funkci v konkrétním textu - získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při rozboru literárních děl autorů světové a české literatury – <u>ve všech ročnících</u>	- interdisciplinárnost literární vědy - metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, čtenářské kompetence - tematické, kompoziční a jazykové prostředky výstavby literárního díla (tropy, figury, rytmus, rým...) – toto učivo se připomíná cyklicky ve všech ročnících při rozboru uměleckých textů	
Literatura v proměnách času (Od nejstarších památek světového písemnictví do začátku 19. století)	- seznamuje se s literárněhistorickými reáliemi a učí se řešit interpretační a aplikační úkoly, které ze znalostí tohoto druhu vycházejí - charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás - vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku a novověku - specifikuje základní literární druhy a žánry - porovnává texty téhož literárního druhu nebo žánru - posuzuje vývojové změny v rámci literárního žánru nebo druhu - na základě textových reálií a stylových rysů odhadne přibližné dobové zasazení díla	- funkce periodizace literatury - vývoj kontextu české a světové literatury - starověká literatura - literatura ve středověku - renesance a humanismus - barokní literatura - klasicismus, osvícenství, preromantismus - národní obrození - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností probíraných období - vývoj literárních druhů a žánrů - text a intertextovost	PV: D, VV, HV PT: MEGS - Žijeme v Evropě filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt

Ročník: VI.(79-41-K/81) a II. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Nauka o slovní zásobě a tvoření slov (Lexikologie a derivologie)	- osvojí si pojmy týkající se slovní zásoby, jejího členění a obohacování - ujasní si vztah pojmenování a slova - ovládá rozvrstvení slovní zásoby - vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení - vysvětlí význam slov v daném kontextu a odůvodní jejich použití - v projevu písemném i mluveném používá výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu, adresátovi - ve svém projevu uplatňuje znalost slovotvorných principů českého jazyka - pracuje s vhodnými příručkami, vyhledá v nich požadované informace	- jednotky slovní zásoby (včetně frazeologických) - významové vztahy mezi slovy - rozšiřování slovní zásoby - způsoby tvoření slov - slovníky	PT: MEGS - Globalizační a rozvojové procesy PV: <i>CJ – frazeologismy a jejich překlad do CJ</i> <i>CJ - odlišnosti ve způsobech tvoření slov, srovnání ČJ a CJ</i>
Grafická stránka jazyka	- upevňuje si znalost pravopisných pravidel - nachází a opraví pravopisnou chybu v daných jevech	- pravopis vyplývající ze stavby slova a z tvarosloví - psaní velkých písmen - interpunkce - čárka ve větě jednoduché - hranice slov v písmu	
Tvarosloví (Morfologie)	- orientuje se v českém tvaroslovném systému - zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií - určí slovnědruhovou platnost slova v kontextu - zvládá mluvnické kategorie - identifikuje morfologicky chybný tvar a opraví jej	- slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	PV: <i>ČJ a CJ - srovnání tvaroslovných odlišností</i>
Administrativní styl	- rozpozná administrativní styl a charakterizuje jej - osvojuje si náležitosti běžně užívaných administrativních písemností - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi - zvládá napsat životopis, žádost, reklamaci	- útvary administrativního stylu - kompozice, jazykové prostředky - úřední písemnosti, doklady, formuláře - jednání s institucemi, profesní konverzace	PT: OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT: OSV - Sociální komunikace

			PT: MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
Literární komunikace Literatura 19. století – světová a česká	- na konkrétním textu doloží základní rysy probíraných uměleckých směrů a ukáže, jak se projeví v jiných druzích umění - identifikuje podle charakteristických rysů daný literární směr, uvede jeho představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - v konkrétních textech rozpozná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu	- epocha romantismu v evropských literaturách - česká literatura 30. - 50. let 19. století - Mácha, Erben, Tyl, Němcová, Havlíček - realismus a naturalismus – významní představitelé světové literatury - česká literatura 2. poloviny 19. století – Neruda, Vrchlický, Sova - počátky české literární kritiky - Šalda	PV: D, VV, HV filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt

Ročník: VII.(79-41-K/81) a III. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Skladba (Syntax)	- provádí a zvládá větně členský rozbor věty a rozbor souvětí - posoudí jazykovou a stylovou vhodnost syntaktické výstavby textu a jeho částí - nachází nedostatky a chyby ve výstavbě věty, souvětí a vybírá nejvhodnější opravu (vazby, slovosled aj.) - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení - uplatňuje textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu	- základní principy větné stavby – větné členy, věty, souvětí a jejich vztahy - druhy vět podle záměru mluvčího - aktuální členění výpovědi - základy valenční a textové syntaxe - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - nepravidelnosti větné stavby - řeč postav - řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá - výstavba dialogu	PT: MEGS - Žijeme v Evropě PV: <i>CJ - slovosled v CJ a CJ</i>
Grafická stránka jazyka	- zvládá syntaktický pravopis	- interpunkce – čárka v souvětí, ostatní interpunkční znaménka	
Odborný styl	- posoudí a interpretuje komunikační účinky textu - svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu - pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - dovede pracovat s odborným textem přiměřené obtížnosti - analyzuje informace obsažené v textu - volí adekvátní komunikační strategie - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů – slovníky, encyklopedie, internet - dovede využít informací získaných v odborném textu k práci s jinými druhy textu - rozliší odborné texty různého zaměření	- funkce, charakteristika, útvary odborného stylu - výklad, referát - komunikáty mluvené a psané - styl příruček, návodů, testy, rejstříky - styl učební (učební texty, školní dialog) - styl popularizačních textů - základní vlastnosti textu, principy jeho výstavby - koherence textu (navazování, odkazování, tematické posloupnosti) - členění textu a jeho signály - odstavec a další jednotky, vzájemné vztahy textů	PT: ENV - Člověk a životní prostředí PT: OSV - Morálka všedního dne
Publicistický styl	- seznamuje se s hlavními zpravodajskými a publicistickými žánry - objasní vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou - vyhledává informace - efektivně a samostatně využívá	- slohová charakteristika výrazových prostředků - zpravodajské žánry - žánry psané a mluvené publicistiky - jazyková etiketa	PT: MEV - Média a mediální produkce PT: MEV - Mediální produkty a jejich významy

	- různých informačních zdrojů - hodnotí kvalitu informací z různých zdrojů - identifikuje a hodnotí jazykové prostředky typické pro reklamu - rozlišuje fakta od postojů a komentářů - kriticky čte a naslouchá, učí se hodnotit předkládaný text - identifikuje jazykové prostředky masmediální manipulace a získává základy obrany proti ní - napíše novinovou zprávu, analytický článek, fejeton, reportáž (výběrově)	- reklama – prostředky působení na adresáta - jazyková hra, humor, komika - komunikační strategie - funkce komunikátů – apel, přesvědčování, argumentace, kontakt	PT: MEV - Role médií v moderních dějinách PRO: Příspěvek do novin či časopisu
Literární komunikace Světová a česká literatura 1. poloviny 20. století	- uvědomuje si rozdíl mezi příběhem a způsobem zprostředkování příběhu - uvědomuje si rozdíl mezi fikčním a reálným světem - identifikuje v textu námět, motiv, téma - orientuje se v časoprostorových vztazích - orientuje se v principech kompoziční výstavby textu	- vývoj kontextu české a světové literatury v 1. polovině 20. století - vývoj literárních druhů a žánrů - čtenářské kompetence - analýza, výklad a vlastní interpretace textu - anotace, kritika, recenze	PT: MEGS - Žijeme v Evropě
Světová literatura 1. poloviny 20. století	- uvede podstatné rysy uměleckých směrů a hnutí - přiřadí text k příslušnému literárnímu směru - uvede významné představitele uměleckých směrů, charakterizuje jejich tvorbu a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - v textech rozpozná specifické prostředky básnického jazyka a postihne jejich funkci (tropy, figury, druhy verše, rytmus, rým...) - analyzuje výstavbu textu - posoudí text z hlediska naratologických kategorií - samostatně interpretuje filmové a televizní zpracování literárních děl	- literatura avantgardní a literatura tradiční - nové směry a tendence - futurismus, kubismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus - proměny prózy - umělecké dílo jako fikce, bezdějová próza, hledání nového jazyka, fragmentárnost výpovědi, internacionalizace literárního dění - metoda proudu vědomí - antiutopie - realismus - epické drama, absurdní drama - literatura a válka - populární literatura - výrazné autorské osobnosti tohoto období – jejich tematický a výrazový přínos	PT: OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PV: D, ZSV, VV, HV

Česká poezie, próza a drama 1. poloviny 20. století	- vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - na příkladech z vlastní četby objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti - přiřadí text k literárnímu druhu a žánru - porovnává texty téhož literárního druhu/žánru, posoudí vývojové změny v rámci daného literárního druhu/žánru - v konkrétním textu rozpozná specifické prostředky básnického jazyka (poetického postupu) - posoudí text z hlediska naratologických kategorií (rozliší autora, vypravěče, postavy, posoudí jejich funkci v textu, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby, rozliší monolog a dialog, vnitřní monolog) - posoudí výstavbu textu a identifikuje její případné nedostatky - rozpozná útvary a funkční prostředky užití v textu (obecná čeština, dialekt ...)	- periodizace české literatury - anarchističtí buřiči, P. Bezruč - ohlasy 1. světové války J. Hašek - proletářské umění, Jiří Wolker - poetismus, surrealismus, V. Nezval, J. Seifert, V. Vančura - nové tendence v poezii, próze, dramatu, existenciální tematika - J. Hora, F. Halas, V. Holan, J. Zahradníček - tematická a žánrová rozmanitost české prózy meziválečného období - K. Čapek, I. Olbracht, J. Havlíček - drama a divadlo – prolínání avantgardní a tradiční poetiky - Osvobozené divadlo, V + W, Burianovo „Děčko“, K. Čapek - česká literatura v době okupace	PT: OSV - Morálka všedního dne PV: D, ZSV filmové, divadelní představení, televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní
--	---	---	---

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt

Ročník: VIII.(79-41-K/81) a IV. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Jazyk a jazyková komunikace Obecná jazykověda	- orientuje se v lingvistické terminologii - objasní vztah mezi jazykovou správností a jazykovou kulturou	- úvod do obecné jazykovědy - jazyk a myšlení - jazyková kultura	PT: MEGS - Vzdělávání v Evropě a ve světě
Aplikace teoretických poznatků v praxi	- aplikuje získané vědomosti v praxi, rozpoznává umělecké slohy	- literární a historická exkurze do Prahy	EX: Praha (3 dny)
Historický vývoj češtiny	- při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	- základní vývojové tendence českého jazyka - významné osobnosti české jazykovědy	PV: D
Umělecký styl	- používá jazykové prostředky a slohové postupy vhodné pro umělecký styl - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny, volí je podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi	- styl umělecké literatury - úvaha, recenze, kritika - jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla - monolog a dialog – využití v textu, druhy literárního dialogu - typy kompozice - téma, motiv - text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze)	
Rétorika	- seznamuje se se základy rétoriky - v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera, polemizuje s ním nebo se mu přizpůsobuje - rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit - vhodně využívá verbální i neverbální prostředky s ohledem na partnera - připravuje si a realizuje řečnické vystoupení	- komunikační situace - funkce komunikátů – apel, sebevyjádření, přesvědčování aj. - komunikační strategie – adresnost, volba jazykového útvaru, prostředků verbálních a neverbálních s ohledem na partnera - míra připravenosti, oficiálnosti a veřejnosti komunikace - řečnický styl - útvary řečnických projevů (diskuse, proslov, projev)	PT: MEV - Účinky mediální produkce a vliv medií PT: MEV - Role medií v moderních dějinách PT: OSV - Sociální komunikace
Literární komunikace	- vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a	- světová literatura po 2. světové válce – mnohotvárný celek - vývoj literárních druhů a žánrů	PT: MEGS – Žijeme v Evropě

Světová literatura v 2. polovině 20. století	- interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí - identifikuje využití jednoho textu v jiném a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu - na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu - rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje	- tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností - téma války - existencialismus - neorealismus - beatnici, „rozhněvaní mladí muži“ - magický realismus - postmodernismus - nový román - antiutopie - absurdní drama - braková literatura - metody interpretace textu – interpretační postupy a konvence, význam a smysl, popis, analýza, výklad a vlastní interpretace textu, čtenářské kompetence - text a intertextovost – kontext, vliv a způsoby mezitextového navazování a mezitextové komunikace (motto, citát, aluze), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, recenze, autorský komentář ...)	PV: <i>D, ZSV, VV, HV</i>
Česká poezie, próza a drama 2. poloviny 20. století	- vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti - vystihne podstatné rysy základních period vývoje české literatury po 2. světové válce, uvede výrazné autorské osobnosti, charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní	- téma války a osvobození - proměna literárního života po únoru 1948 – diferenciaci literární obce (literatura oficiální, umlčovaná, exilová) - schematismus 50. let - vývoj literárních druhů a žánrů - tematická a žánrová rozrůzněnost české literatury v 60. letech, experimentální poezie, malé divadelní scény - poezie, próza a drama v období tzv. normalizace – oficiální, samizdatová a exilová literatura - písničkáři - literatura faktu - postmodernismus - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností: - J. Seifert, V. Holan, F. Hrubín, J. Skácel, J. Kainar, J. Kolář,	PV: <i>D, ZSV</i> filmové, divadelní představení,

	zpracování literárních děl - tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu a dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje - získané vědomosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	M. Holub, B. Hrabal, O. Mikulášek, L. Fuks, M. Kundera, V. Havel, A. Lustig, J. Škvorecký, L. Vaculík, P. Kohout	televizní inscenace a hry, besedy, výstavy, soutěže účast v literárních soutěžích – vlastní tvořivé psaní
--	---	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt

5.2 Vyučovací předmět: dějepis

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „Dějepis“ vychází z obsahu vzdělávacího oboru „Dějepis“ vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ v RVP G.

Vyučuje se jako samostatný předmět s dotací 2 hodiny týdně v pátém až sedmém ročníku oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté) a v prvním až třetím ročníku oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté).

V předmaturitním ročníku a v maturitním ročníku si mohou žáci zvolit dvouhodinový(é) povinně volitelný (é) předmět(y) ze vzdělávacího oboru „Dějepis“ v českém i anglickém jazyce. Žákům oborů vzdělání 79-41-K/81 a 79-41-K/41 je nabízena možnost v rámci zavádění cizojazyčných prvků do výuky na těchto oborech vzdělání možnost zvolit si jako jeden z povinně volitelných předmětů předmět English-Czech History Seminar v předmaturitním a History Seminar v maturitním ročníku, které jsou vyučovány v anglickém jazyce.

Předmět dějepis úzce souvisí s jinými předměty, především s českým jazykem a literaturou, základy společenských věd, výtvarnou výchovou, hudební výchovou a zeměpisem. Díky vazbám mezi jednotlivými předměty a jejich přesahům se realizují poznatky o vývoji náboženství, literatury, poznatky vědy a techniky a v obecné rovině světové a české kultury.

Podílí se na integraci průřezových témat obsažených v RVP G. Do předmětu jsou začleněna průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vyučovací předmět dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Utváří a kultivuje historické vědomí jedince, směřuje k uchování kontinuity jeho historické paměti a k předání nezbytné historické zkušenosti. Ve směru k žákovi pracuje na rozvoji jeho znalostí základních vývojových etap lidské společnosti, orientace v historickém čase, uvědomění si bohatosti a rozmanitosti kultur, společenství a historických epoch a pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů. Důraz je položen zejména na dějiny 19. a 20. století s nezbytným přihlédnutím k národním dějinám, jelikož právě zde lze hledat kořeny současných společenských, politických a kulturních jevů.

Žák by měl chápat, že historie je kontinuální proces a že kladení otázek o minulosti nás může dovést k charakteristice současnosti a k představě o možné budoucnosti. Současně je žák veden k tomu, aby dokázal objektivně hodnotit historická fakta a společenské jevy, odlišil mýty od skutečnosti a byl schopen vnímat případnou manipulaci historickým výkladem. Dějepis jako předmět má mimořádný význam při výchově k úctě k jiným národům, etnikům a rasám, k pochopení a respektování jejich odlišností a kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie včetně klíčových kompetencí vycházejí z vyučovacího předmětu dějepis.

Jednotlivé *klíčové kompetence* jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace
- prostřednictvím jejich zařazení do širších souvislostí je využívá v procesu učení, dalších tvůrčích činnostech a praktickém životě
- orientuje se v obecně užívaných termínech, znacích a symbolech, umí je správně používat
- samostatně pozoruje, vyhledává a bádá, výsledky své práce kriticky posuzuje, kombinuje s poznatky z jiných vzdělávacích oblastí a vytváří ucelený pohled na společenské a kulturní jevy
- uvědomuje si smysl, cíl a nezbytnost učení, dokáže určit překážky v učení a hledat cestu k nápravě

Kompetence k řešení problému

- aktivně se zúčastňuje vyučování, rozpozná problém, k jeho řešení vyhledává vhodné informace, využívá získané vědomosti a dovednosti
- v konfrontaci s výsledky práce spolužáků dokáže naslouchat jejich názorům, hodnotit je, přijímat či odmítat a usiluje o obhájení svých rozhodnutí
- hledá nové, neotřelé způsoby řešení problémů, volí ty nejvhodnější

Kompetence komunikativní

- umí vyjádřit a formulovat své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu v českém i anglickém jazyce
- zapojuje se do diskuse, dokáže argumentovat, hájit svůj názor, ale i přemýšlet o názoru jiném, případně jej přijmout
- umí pracovat s nejrůznějšími typy textů, rozumí jim a využívá je k dalšímu poznání
- učí se soužití a spolupráci

Kompetence sociální a personální

- aktivně spolupracuje v týmu, napomáhá vytváření pravidel práce a dodržuje je
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- umí ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- orientuje se v základních rysech soudobého společenského, kulturního a politického dění
- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a násilí
- zná svá základní práva a povinnosti
- má úctu k našim tradicím, respektuje kulturní a historické dědictví
- chápe nutnost ochrany životního prostředí

Kompetence k podnikavosti

- sám s ohledem na osobní předpoklady a potřeby rozhoduje o dalším vzdělávání
- je aktivní ve vyhledávání informací o možném budoucím pracovním zařazení
- je kritický ke svým studijním výsledkům a dle toho stanovuje své cíle
- kriticky hodnotí rizika rozhodování a je připraven tato rizika nést
- chápe podstatu, principy a rizika podnikání

5.2.2 Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: dějepis Ročník: V.(79-41-K/81) a I. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Úvod do studia dějepisu	-žák chápe smysl historického poznání jako neuzavřeného a proměnlivého procesu -rozlišuje základní způsoby získávání historických informací -rozlišuje typy historických pramenů a orientuje se ve způsobech jejich interpretace -orientuje se v periodizaci dějin	-význam historického poznání pro současnost -druhy historických pramenů -práce historika -vnímání historického času -periodizace dějin	
Pravěk	-objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku -charakterizuje pojem archeologická kultura -vysvětlí zásadní přelom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti -zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	-paleolit, základní vývojové formy člověka -mezolit, neolit, eneolit -doba bronzová -doba železná -archeologické kultury Čech a Moravy	PV: <i>VV - umění pravěku</i>
Starověk	-zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace -charakterizuje židovství, objasní vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím, vnímá další neevropské náboženské a kulturní systémy -popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověku	-staroorientální státy, jejich charakteristika, kultura, náboženství, společnost (Mezopotámie, Egypt, Přední východ, Indie, Čína) -antické Řecko -antický Řím -naše země a Evropa v době římské -civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice	PT: MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů PV: <i>Z - orientace na mapě světa)</i> <i>ČJL - literatura starověku)</i> <i>VV - výtvarné umění a architektura starověkých civilizací</i>
Středověk	-definuje hospodářské a politické uspořádání středověké společnosti, jeho proměny a specifické projevy ve vybraných státních celcích v 5. – 15. století -objasní podstatu křesťanského náboženství, jeho šíření a vliv na konstituování raně středověkých	-stěhování národů -barbarské státy -utváření států středověké Evropy -Arabové a islám -zrod feudálních principů společnosti, charakteristika středověké společnosti	

	států Evropy, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu a význam náboženství a církve ve středověké společnosti - rozpozná specifika islámské oblasti - vysvětlí základní rysy vývoje na našem území v 7. – 15. století - chápe důsledky tatarských a tureckých nájezdů pro jižní a východní Evropu - chápe vývoj národních dějin této doby v evropských souvislostech - uvědomuje si jeden z vrcholů vývoje českých dějin v době vlády Karla IV. - objasní krizi katolické církve a feudalismu v souvislosti s nástupem a průběhem husitského hnutí - charakterizuje hlavní rysy gotického období, vyjmenuje významné osobnosti umění a architektury	venkov a zemědělství, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace - význam křesťanství pro středověkou společnost - vnitřní nejednota křesťanství, papežství a císařství - kacířství, křížové výpravy - první státní útvary na našem území - románská kultura - nájezdy Vikingů a Maďarů - mongolská expanze do Evropy - charakteristika vývoje v různých částech Evropy - turecká expanze, zánik Byzantské říše - český stát za přemyslovských a lucemburských králů - příčiny, průběh a důsledky české reformace - cesta ke stavovské monarchii - vzdělanost a umění středověké společnosti - gotická kultura	PV: VV - <i>architektura románského období</i> PT: MEGS: - Žijeme v Evropě PV: VV - <i>umění a architektura)</i> HV - <i>středověký chorál</i>
--	---	--	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze

Ročník: VI.(79-41-K/81) a II. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Počátky novověku	- rozpozná filozofické a vědecké myšlenky zformulované ve 14. – 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady - vysvětlí příčiny a průběh zámořských objevů, a především jejich důsledky vedoucí k podstatným hospodářským a mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry - určí hlavní znaky a význam baroka	- renesance a humanismus - zámořské objevy jejich důsledky pro evropskou civilizaci - reformace a protireformace v různých částech Evropy - evropské monarchie 16. a 17. století - absolutismus a stavovství - první buržoazní revoluce v Nizozemí a Anglii - rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku - vývoj českého státu uvnitř habsburského soustátí, stavovské povstání, české země za třicetileté války - třicetiletá válka - barokní kultura, politika, náboženství	PV: <i>ČJL – renesanční významné osobnosti literatury</i> <i>ČJL - J. A. Komenský</i> <i>ČJL významné osobnosti literatury - baroko</i> <i>VV – renesanční výtvarné umění a architektura</i> <i>VV – barokní výtvarné umění a architektura</i> <i>HV - renesanční hudba</i> <i>HV - barokní hudba</i> <i>Z - orientace na mapě světa</i>
Osvícenství - revoluce a idea svobody, modernizace společnosti	- pojmenuje a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a jeho projevy ve vývoji Evropy - doloží na konkrétních příkladech jednotlivých států rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů, a to přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - uvede základní typy parlamentních státních systémů, posoudí význam ústavy a novou organizaci státu - vysvětlí emancipační hnutí národů a jednotlivých společenských vrstev s důrazem na utváření českého novodobého národa, určí jeho specifické rysy v tomto procesu - chápe pojmy modernizace a industrializace, uvede jejich ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná ekologická rizika, určí základní příčiny s tím souvisejícího nerovnoměrného vývoje Evropy a světa	- osvícenství a klasicismus - rozdílný vývoj politických a společenských systémů ve vybraných zemích západní, střední a východní Evropy v 18. století - vznik USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do konce 19. století - francouzská revoluce 1789 - 1799 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - české národní obrození - rozvoj výroby a vědy, proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, změny v sociální struktuře - rok 1848 - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), emancipační	PV: <i>F - technické vynálezy průmyslové revoluce)</i> PV: <i>ČJL (literatura romantismu)</i> <i>VV (malířství romantismu)</i> <i>HV (hudba období romantismu)</i> <i>ČJL - rozkvět české literatury</i> <i>VV - realistický pohled v umění</i> <i>HV hudba novoromantismu</i> <i>M, F, Ch, Bi vědecké objevy 19. století a jejich využití)</i>

	- vysvětlí expanzivní cíle velmocí v Evropě i v mimoevropském světě - uvede nejvýznamnější střety a konflikty daného období	hnutí sociálních skupin, vývoj společnosti ve Francii - nástup Ruska jako evropské velmoci - česká společnost v habsburské monarchii v druhé polovině 19. století - předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí - mezinárodní vztahy vedoucí k první světové válce, vznik velmocenských seskupení - mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů - životní styl, technika a kultura přelomu 19. a 20. století	
Moderní doba I - situace v letech 1914 - 1945	- charakterizuje první světovou válku, vysvětlí její sociální, hospodářské a politické důsledky	- první světová válka, české země v době války, první odboj - revoluce v Rusku - vznik Československa - Versailleský systém, jeho vnitřní rozpory	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze

Ročník: VII.(79-41-K/81) a III. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Moderní doba I - situace v letech 1914 -1945	- uvede projevy nového politického a mocenského obrazu světa, který byl zapříčiněn oslabením tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky fašismu a komunismu, porovná je se zásadami demokracie, uvědomuje si příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnost demokratických zemí jako potencionálních obětí jí čelit - chápe podstatu světové hospodářské krize jako příčiny vyhocení politických problémů a radikalizace pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše historický význam druhé světové války na uspořádání světa v druhé polovině 20. století a dozvuky konfliktu v současnosti - uvědomuje si statečnost a hrdinství části českého národa v boji proti fašismu	- Evropa a svět ve 20. - 30. letech 20. století - vývoj Československa mezi světovými válkami - upevňování bolševické moci a vývoj v SSSR - světová hospodářská krize ve světě i v ČSR - nástup fašismu - růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura první poloviny 20. století - druhá světová válka, její globální a hospodářský charakter, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust - Protektorát Čechy a Morava, druhý odboj	PT: OSV - Morálka všedního dne PV: ČJL - <i>umělecké proudy a výrazné osobnosti světové a české meziválečné literatury</i> VV - <i>umělecké proudy a výrazné osobnosti světového a českého meziválečného výtvarného umění</i> HV - <i>umělecké proudy a výrazné osobnosti světové a české meziválečné hudby</i> ZSV - politické ideologie
Moderní doba II - soudobé dějiny	- pociťuje jako významnou událost v dějinách Čechů a Slováků obnovení státu po druhé světové válce - charakterizuje vznik a vývoj bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí rozdíly ve vývoji zemí západního a východního bloku s důrazem na situaci ve střední Evropě a v Československu, - uvědomuje si rozdílnost vnitřního vývoje v USA a SSSR, popíše jejich vzájemné vztahy - porovná způsob života a chování v demokratických a nedemokratických společnostech - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy, vysvětlí demokratické principy a lidská práva v souvislosti s	- Evropa a svět po válce, vznik OSN, princip sociálního státu - obnova československého státu - východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj - SSSR jako světová velmoc - vznik RVHP a Varšavské smlouvy - euroatlantická spolupráce demokratických zemí - USA jako světová velmoc - proces dekolonizace, ohniska nových konfliktů ve světě - životní podmínky na obou stranách železné opony - vývoj v Československu v poválečném období do let 1968 – 1969 - Československo v období normalizace - pád komunistických režimů a jeho důsledky	PT: MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT: MEV-Role médií v moderních dějinách PV: ČJL - <i>česká literatura v období totality</i> ZSV - <i>mezinárodní vztahy, mezinárodní organizace</i> ZSV - <i>demokracie a lidská práva</i>

	evropskou kulturní tradicí, chápe nezbytnost existence základních institucí sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných rozvojových zemí, uvědomuje si postavení islámu, židovství a některých dalších neevropských kultur v moderním světě - snaží se pochopit základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	- sjednocující se Evropa, její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti - ČSFR a ČR od roku 1989	
--	--	---	--

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, „Geologie“, „Informatika a informační a komunikační technologie“, **PRO** – projekt, **EX** – exkurze

5.3 Vyučovací předmět: základy společenských věd

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět „základy společenských věd“ vychází z dokumentu RVP G. V rámci RVP G je předmět začleněn do vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ a vzdělávacího oboru „Občanský a společenskovědní základ“, dále přispívá k naplnění vzdělávacích oblastí „Člověk a svět práce“ a „Člověk a zdraví“.

Hodinová dotace pro všechny ročníky je uvedena v učebním plánu v kapitole 4. 1. Výuka předmětu je realizována v základních tématech formou oddělených vyučovacích hodin. Hlubší rozbor a rozšíření témat je zájemcům umožněno formou volby povinně volitelných předmětů v předmaturitním a maturitním ročníku, které se vyučují v českém jazyce. Názvy povinně volitelných předmětů, jejich vzdělávací obsah a učivo jsou detailně zpracovány v příloze ŠVP. Součástí výuky povinně volitelných předmětů jsou také besedy a tematické exkurze. Nabídka povinně volitelných předmětů každým rokem vychází z individuálních vzdělávacích potřeb žáků v příslušných ročnících.

Do předmětu jsou integrována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Obecným cílem předmětu je, aby si žáci osvojili znalosti a dovednosti v rovině osobnostní, morální, sociální, aby citlivě vnímali sociální a politickou realitu a aby zaujali samostatný kritický, názorově otevřený a tolerantní lidský postoj a názor na život. Důležitým předpokladem ke splnění tohoto obecného cíle je získání nezbytného rozsahu vědomostí v jednotlivých vědních oborech.

Mezi základní pracovní postupy patří frontální vyučování, výklad, řízená diskuse, kritická práce s textem, používání elektronických prezentačních technik, beseda a odborná exkurze. Vzhledem k nízké hodinové dotaci předmětu je výuka založena na motivaci, a zvláště na vzbuzení přirozeného zájmu žáků o jednotlivé obory. I proto mají žáci možnosti zapojovat se dle zájmu do přípravy referátů, účastnit se soutěží a seminárních prací a aktivně se podílet na výukových projektech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vzdělávacím cílem je rozvoj kritického úsudku a logických dovedností, postřehu vztahů mezi pojmy, zvládnutí strategií efektivního učení a práce v týmu.
- Žáci jsou proto vedeni k samostatné práci s texty, týmové práci a zpracování výukových projektů na pozadí kulturních a společenských témat.

Kompetence k řešení problémů

- Vzdělávacím cílem je rozvoj schopnosti formulovat problém, popsat jeho strukturu, navrhnout postup řešení a opustit škodlivé stereotypy.
- Žáci jsou proto při výuce, diskusi, besedách vedeni k tomu, aby samostatně formulovali otázky, strukturovali témata i text a používali pestré formy týmové spolupráce.

Kompetence komunikativní

- Vzdělávacím cílem je rozvoj komunikačních dovedností, samostatný kritický názor a tolerantní postoj žáka.
- Žáci jsou proto vedeni formou diskuse při skupinové práci, při prezentaci prací, řečnickém cvičení a v písemném projevu k samostatnému a přesnému vyjadřování, k vystižení obsahu sdělení či názoru a schopnosti využít a interpretovat význam sdělení masové a mediální komunikace. Samozřejmostí je kritické používání zdrojů, jako jsou encyklopedie, časopisy, odborné publikace a internet.

Kompetence sociální a personální

- Vzdělávacím cílem je rozvoj sebereflexe, všech osobnostních dovedností a odpovědnosti žáka. Žáci proto diskutují, jsou vedeni k odpovědnému plnění vlastních i skupinových úkolů, k podílení se na řízení práce v týmu, spoluvytváření a respektování pravidel při všech činnostech

Kompetence občanské

- Vzdělávacím cílem je rozvoj dovedností, sebevědomého a tolerantního postoje demokratického občana.
- Žáci proto sledují aktuální společenské dění, používají dostupné informační zdroje a k získaným informacím zaujímají postoj. Zdůvodňují svůj názor.
- Učitel vždy akcentuje základní předpoklad znalosti a úcty k principům evropské kultury a civilizace, bez kterého by multikulturní výchova byla pouze prázdným heslem.

Kompetence k podnikavosti

- Vzdělávacím cílem je rozvoj kreativity a aktivního přístupu žáka ke světu, poučit se z chyb.
- Žáci jsou vedeni k samostatnému úsudku pravidelným sledováním a rozbořením aktualit z domácí i zahraniční politiky formou diskuse, při prezentaci referátu jsou vedeni k aktivní práci s odbornými zdroji informací, jsou vedeni k tvořivosti při plnění samostatných úkolů, učí se odhadnout čas svých aktivit.

5.3.2 Vzdělávací obsah předmětu

Předmět: základy společenských věd Ročník: V.(79-41-K/81) a I. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Ekonomie Mikroekonomie	- žák se orientuje v základních pojmech - formuluje roli ekonomických subjektů a mechanismů - vysvětlí směnu, funkci trhu, tržní zákony - objasní principy tvorby cen - posoudí uplatňování pravidel hospodářské soutěže - uvede možnosti, jak zahájit živnost, podnikání - obchodní společnosti	- Základní ekonomické pojmy - Trh - Hospodářská soutěž - Podnikání - Obchodní právo	IVO: Člověk a svět práce (Tržní ekonomika)
Makroekonomie Hospodářská politika státu	- žák objasní roli a funkci státu v ekonomice - uvede makroekonomické parametry - objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti - vysvětlí postup při ztrátě zaměstnání - vysvětlí principy sociální politiky - žák vysvětlí funkci a strukturu státního rozpočtu - rozliší typy daní, poplatků, funkci cel	- Hospodářská politika státu a sociální systém - Trh práce - Státní rozpočet - Daně	IVO: Člověk a svět práce (Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice)
Finance a finanční gramotnost	- popíše bankovní soustavu (ČNB, komerční banky) - vysvětlí vývoj a funkci peněz, druhy cenných papírů - žák vysvětlí strukturu rodinného rozpočtu - vysvětlí, jak by řešil situaci nedostatku či nadbytku finančních prostředků vhodnou volbou finančních produktů - charakterizuje finanční produkty - formuluje principy pojištění	- Peníze a banky - Hospodaření - Finanční produkty	IVO: Člověk a svět práce (Finance)
Právní pojmy Právní řád	- žák objasní rozdíl mezi právní a morální normou - rozdělí typy právních norem - rozebere prvky právních vztahů, popíše právní úkoly	- Právo a spravedlnost - Morálka - Právní normy a právní řád	
Pracovněprávní vztahy	- žák popíše postavení zaměstnance a zaměstnavatele - uvede postup sjednání pracovní smlouvy a rozvázání pracovního poměru - zná svá práva a povinnosti - vysvětlí principy BOZP	- Pracovní právo	IVO: Člověk a svět práce (Trh práce a profesní volba)

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt

Ročník: VI.(79-41-K/81) a II. (79-41-K/41).			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Právní ochrana a trestní právo	- žák popíše soudní systém, úlohu státního zastupitelství a další orgány právní ochrany - žák definuje stánky trestného činu, druhy trestných činů - charakterizuje druhy trestů	- Trestní právo	
Právní odvětví	- žák formuluje věcná práva - vymezí podmínky vzniku právních vztahů, závazků a smluv - vysvětlí právní ochranu přirozených vazeb rodiny, vyjmenuje její priority - žák rozliší přestupek a trestný čin, sankce za spáchání přestupku - žák popíše orgány obecní a krajské samosprávy, přenesenou působnost v rámci státní správy	- Právo občanské (včetně rodinného), správní právo	
Sociologie jako věda	- žák popíše vznik sociologického myšlení, metod	- Vznik a průběh sociologického myšlení, sociologické přístupy a metody	PV: <i>ČJL - Literatura 19.stol.</i>
Člověk a příroda Globalizace	- žák formuluje problémy spojené s globalizací - analyzuje příčiny změn - popíše vývoj vztahu mezi přírodou a společností	- Globalizace a rozvojové procesy, příčiny a následky globálních problémů - Populace, organismus a prostředí	PT: MEGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT: ENV - Problematika vztahů organismů a prostředí PT: ENV - Člověk a životní prostředí PV: <i>Z - sociální prostředí, obyvatelstvo, sídla, ekonomika, globalizace)</i>
Kultura a komunikace	- žák objasní základní pojmy a pilíře kultury - posoudí význam multikulturalismu - zaujme tolerantní postoj k odlišnostem - vysvětlí funkci komunikace, uvede její druhy a významy	- Kultura, subkultura - Sociokulturní rozdíly - Komunikace	PT: MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů PT: OSV - sociální komunikace

	- uplatní vhodné formy asertivní komunikace a navrhne řešení konfliktů - rozliší typy médií, popíše jejich funkce - objasní principy mediálního ovlivňování	- Média a moc - Média a mediální produkce - Média v dějinách	PT: MEV – média a mediální produkce PT: MEV – mediální produkty a jejich významy PT: MEV – uživatelé PT: MEV – účinky mediální produkce a vliv médií PT: MEV – role médií v moderních dějinách
Mikrosociologie a sociální psychologie	- žák formuluje teorie skupin - vysvětlí význam socializace a jejích defektů - analyzuje systém sociálních rolí ve své skupině - posoudí nebezpečí extremistických projevů - orientuje se ve vztazích, chápe význam rodičovství - vymezí předmět sociální psychologie - popíše základní typy sociálních interakcí a jejich význam	- Skupiny, sociální dynamika - Status a role - Vztahy mezi lidmi, formy soužití - Alternativy rodiny, volba partnera, formy náhradní péče - Sociální interakce	IVO: Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)
Makrosociologie	- žák vysvětlí principy sociální stratifikace a mobility - objasní původ norem a sociálně patologického jednání	- Sociální struktura - Teorie sociální nerovnosti - Sociální problémy, život s handicapem - Normy a deviantní chování	

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt

Ročník: VII. (79-41-K/81) a III. (79-41-K/41).

Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Psychologie Poznání a zpracování zkušeností	- žák formuluje předmět, metody a disciplíny vědy, vývoj psychologických přístupů a škol - vymezí psychiku a hlavní psychické jevy - objasní zákony poznávacích procesů - popíše principy fungování paměti - porovná metody učení, uplatní zásady duševní hygieny při práci, analyzuje faktory ovlivňující učení - reflektuje složité poznávací procesy a logické operace - vymezí význam a faktory obecné inteligence a navrhne typy řešení problémů	- Sebepoznání, seberozvoj - Psychologie - Lidská psychika a poznání - Paměť a učení - Řešení problémů	IVO: Výchova ke zdraví (Změny v životě a jejich reflexe) PT: OSV - poznávání a rozvoj osobnosti, PT: OSV - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Náročné životní situace a rozhodování	- rozliší základní motivy, potřeby, emoce - objasní principy seberegulace a rozhodování - uvede příklady terapie emocí - rozebere příčiny vzniku stresu a krizových situací, jejich příznaky a následky - porovná strategie zvládnutí stresu a frustrace a příčiny vzniku poruch osobnosti - na příkladech ilustruje příčiny morálního rozhodování	- Motivace - Náročné psychické situace, psychohygiena	PT : OSV - poznávání a rozvoj osobnosti, PT: OSV - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
Osobnost	- objasní pojem osobnost, rys a vlastnost, struktura osobnosti, temperament, charakter - porovná různé přístupy k výkladu osobnosti a vysvětlí stereotypy při hodnocení druhých	- Psychologie osobnosti	
Politologie Politická filozofie	- žák popíše vznik vědy, vyjmenuje metody - rozliší základní pojetí politiky, úrovně participace a kultury - formuluje vývoj základních ideologií - odůvodní politickou moc - porovná principy fungování historických forem vlády a politiky	- Politická věda - Politika - Politická filozofie	PV: <i>D - Komunismus, fašismus, demokracie</i>
Politická sociologie a instituce Demokracie a právní stát	- objasní význam státu a uvede základní typy zřízení - vymezí roli politických subjektů - rozebere volební systémy - analyzuje politický program - orientuje se v současném politickém spektru - vymezí ústavní principy a kompetence - vyloží podstatu demokratického režimu a roli občana ve státě - obhájí význam politického pluralismu	- Volby a politické systémy - Stát - Ústava - Demokracie a lidská práva	PV: <i>D - Svět po druhé světové válce</i>

	- uvede základní lidská práva a příklady jejich porušování		
Mezinárodní vztahy Mezinárodní organizace Evropská unie	- vyjmenuje subjekty mezinárodní politiky - analyzuje politický vývoj ve 20. století a vznik mezinárodních organizací - uvede nástroje mezinárodní politiky - popíše historický proces evropské integrace - rozdělí kompetence orgánů Evropské unie - popíše evropské právo, politiku, možnosti vzdělání a pracovního uplatnění v Evropě	- Mezinárodní vztahy - NATO, OSN, EU - Vzdělání a trh práce v EU	PT: MEGS – Žijeme v Evropě PV: D - svět po druhé světové válce Z - regiony – politická mapa světa, Evropa

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt

Ročník: VIII. (79-41-K/81) a IV. (79-41-K/41)			
Téma	Výstup předmětu	Učivo	Poznámky
Filozofie a vědecké poznání	- žák objasní podstatu filozofického tázání, porovná přístupy filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k realitě - zhodnotí význam a rizika vědeckého poznání - popíše znaky světových náboženství - rozezná znaky a projevy fundamentalismu, sektářství, extremismu	- Věda a poznání - Filozofické tázání - Víra a náboženství - Orientální filozofie	PT: MKV - základní problémy socio-kulturních rozdílů PV: <i>D,- během celého roku chronologický přesah do učiva dějepisu</i> <i>ČJL - během celého roku chronologický přesah do učiva dějepisu a literatury</i>
Antická filozofie	- formuluje základní filozofické otázky, uvede významné filozofy - objasní základní přístupy k výkladu reality a hlavní gnozeologické přístupy - zhodnotí význam etických a politických názorů	- Předsokratikové, sofisté, sokratikové - Metafyzika - Pohyb - Skepse a relativismus - Řecká morálka, demokracie	
Helénismus, křesťanství a středověká filozofie	- charakterizuje helénskou a středověkou kulturu - posoudí význam této epochy pro historický vývoj evropské civilizace - nalezne pilíře evropské vzdělanosti, morálky, umění, náboženství - dobový systém vzdělání porovná s dnešním - rozebere základní principy morálky, politiky, pojetí času a dějin	- Filozofie po Aristotelovi - Patristika a scholastika - Rozum a víra - Duch a hmota - Univerzálie - Dvojitá moc - Morální odkaz křesťanství	
Renesance a humanismus	- popíše renesanční vidění světa, postavení jednotlivce - zdůvodní myšlenkový a kulturní vývoj a jeho význam pro dnešek - na příkladech náboženství, vědy, politiky a etiky ilustruje emancipaci jedince - zhodnotí význam reformace a její vliv na současnou morálku	- Renesanční obrat k člověku a světu - Humanismus, renesanční filozofie - Reformace	
Barokní filozofie a osvícenství	- objasní gnozeologický obrat - rozliší základní přístupy k poznání - popíše význam osvícenské filozofie a morálky pro odpovědné mravní rozhodování a tvorbu principů demokratického vládnutí	- Racionalismus - Empirismus - Osvícenství, Kant	
Filozofie 19. století	- zhodnotí význam klasické německé filozofie pro budoucí zrod národních států v Evropě a pro pojetí dějin - porovná racionální a iracionální přístupy k výkladu povahy reality	- Německý idealismus - Filozofie dějin	

	- analyzuje historické předpoklady a jejich odraz v marxistickém pojetí dějin a společnosti - zhodnotí požadavky na úroveň vědeckého poznání	- Iracionalismus, pozitivismus, marxismus	
Filozofie 20. století	- charakterizuje základní směry a přístupy - formuluje požadavky na moderní vědu, pravdivou výpověď, odpovědnost vědce - porovná antropologická hlediska - rozebere moderní a relativizační etické přístupy - zhodnotí perspektivy vývoje západní kultury a civilizace - zaujme vlastní názor na člověka, svět, smysl existence, uplatní otevřený a aktivní přístup k životu	- Scientismus - Filozofie přirozeného jazyka, strukturalismus - Fenomenologie, existencialismus, hermeneutika - Pragmatismus a kritický racionalismus - Filozofická antropologie - Postmoderna	PT: OSV - Morálka všedního dne PV: <i>ČjL - literatura 20. století, existencialismus</i>

Vysvětlivky k poznámkám v tabulce:

PV – přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy), **PT** – průřezové téma (použity zkratky z tabulky přehledu průřezových témat, v případě integrace – INT – není pro jednoduchost označeno), **IVO** – integrace vzdělávacích oborů „Člověk a svět práce“, „Výchova ke zdraví“, **PRO** – projekt